

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 11 februari 1931 kl. 10 f. m.

Första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande nr 1, i anledning av väckt motion om införande i förordningen angående expeditionslösen av bestämmelse, att protokoll över borgerlig vigselförrättning icke behöver lösas av kontrahenterna.

I en inom första kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott för behandling hänvisad motion, nr 178, har herr *Lindhagen* hemställt,

att riksdagen ville besluta sådant förtydligande av § 12 i förordningen angående expeditionslösen, att till där uppräknade fall, för vilka ej någon är skyldig utlösa myndighets protokoll, tillägges "borgerlig vigselförrättning".

I avseende å motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Frågan huruvida personer, som ingått borgerlig vigsel, äro skyldiga att medelst lösen- och stämpelavgift lösa protokoll över vigselförrättningen har såsom av den utav motionären anordnade enquêten framgår besvarats olika av de vigselförrättande myndigheterna. Sälunda har flertalet eller 62 magistrater ansett sådan skyldighet föreligga, 16 magistrater hava ansett dylik skyldighet icke föreligga, varjämte 7 förklarar sig tveksamma.*) Även eljest äro enligt vad utskottet har sig bekant meningarna delade i denna fråga.

Utskottet.

*) Akten till den av motionären anordnade enquêten har av motionären överlämnats till utskottet. Av ifrågavarande handlingar framgår,

att magistraterna i följande städer ansett, att skyldighet att lösa vigselförrättningsprotokoll föreligger:

Strängnäs, Eksjö, Nora, Torshälla, Karlshamn, Alingsås, Södertälje, Askersund, Motala, Västervik, Gränna, Växjö, Norrköping, Västerås, Norrtälje, Gävle, Ulricehamn, Filipstad, Borås, Mariestad, Skara, Göteborg, Varberg, Trälleborg, Sölvesborg, Eskilstuna, Kristinehamn, Skanör och Falsterbo, Linköping, Mariefred, Hudiksvall, Östersund, Falkenberg, Vimmerby, Hjo, Söderköping, Köping, Jönköping, Falköping, Sigtuna, Nyköping, Karlstad, Halmstad, Trosa, Strömstad, Lidköping, Örnsköldsvik, Hälsingborg, Kungsbacka, Marstrand, Umeå, Piteå, Härnösand, Uppsala, Luleå, Örebro, Karlskrona, Malmö, Skellefteå, Skenninge, Sundsvall, Arboga,

att magistraterna i följande städer ansett sådan skyldighet icke föreligga: Vänersborg, Lindsberg, Enköping, Skövde, Uddevalla, Kristianstad, Ronneby, Visby, Simrishamn, Laholm, Åmål, Lysekil, Lund, Landskrona, Hedemora och Säter, samt

att magistraterna i nedannämnda städer förklarar sig tveksamma, huruvida dylik skyldighet föreligger:

Kalmar, Vadstena, Sala, Söderhamn, Ystad, Falun, Ängelholm.

Oavsett vilken mening man må hava i själva sakfrågan, synes det utskottet vara ett otillfredsställande förhållande, att, på sätt nyss nämnts, praxis i förevarande avseende utvecklats sig olika. För åstadkommande av enhetlighet i förfarandet synes därför påkallat, att åtgärder vidtagas för att hithörande författningsföreskrifter förtydligas.

Beträffande själva sakfrågan synes motionären hysa den meningen, att någon avgift för protokollslösen vid den borgerliga vigseln ej bör förekomma. Enligt utskottets mening är det för vigselkontrahenterna i allmänhet utan större praktisk betydelse, att de innehava utdrag eller avskrift av det över vigselförrättningen förda protokoll, då vederbörande pastorsämbete genom vigselförrättaren underkäntas om den borgerliga vigseln och kontrahenterna således genom ett vanligt prästbetyg kunna styrka, att de äro med varandra gifta. Den skyldighet dessa enligt nu gällande bestämmelser må hava att lösa protokollsutdrag över förrättningen bör fördenskull undanröjas. För vidtagande av en sådan åtgärd talar ock den omständigheten, att någon liknande kostnad vid kyrklig vigsel icke ifrågakommer.

Emellertid bör givetvis rättigheten att lösa protokollsutdrag över vigselförrättningen bibehållas. Att de kontrahenter, som vilja begagna sig av en dylik rättighet, få vidkännas någon kostnad för utbekommandet av en sådan handling synes rimligt.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att första kammaren måtte för sin del besluta, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, det Kungl. Maj:t täcktes vidtaga åtgärder i syfte att vid borgerlig vigsel utlösandet av utdrag eller avskrift av protokoll över vigselförrättningen ej må av vederbörande myndighet påfordras.

Stockholm den 10 februari 1931.

På utskottets vägnar:

RUBEN WAGNSSON.

Närvarande vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet: herrar *Wagnsson, Tamm, Carlsson, Olof,* Andersson, Per, Wijkström, Nylander, Löfvander och Björck.*

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.